

Tapolca és Vidéke Református Társegyházközség

Lukács evangéliuma

Bibliaolvasási-segédlet

II. rész: 10-21. fejezetek

Kádár Tamás György
Tapolca, 2020.12.03.

Kedves Református Testvérem!

Bibliaóráink szükségszerűen elmaradnak. Biblia nélkül viszont nem maradhatunk. Bátorkodtam a jelen segédlettel is támogatni otthoni olvasásodat és áhítatodat. Úgy kalibráltam az oldalakat, hogy egy kommentár és áhítat pár legfeljebb 30 percet vegyen igénybe.

A gonosz elleni küzdelem a sötétben zajlik, a Sátánt mindig homály fedi el. A bizonytalanság, a folytonos kétely az ő leghatásosabb eszközei. Ellene viszont egyetlen fegyvered van: a Szentírás. A Biblia igéi bátorítanak, megerősítenek hitedben, megtanítanak küzdeni és vezetnek is a gonosz elleni harcban.

A Szentírás olvasásán múlik a keresztyéniséged! Ha nem veszed rendszeresen a kezedbe, azzal lényegében Istent tagadod meg. Hinni úgy nem lehet, hogy közben ne akarnál fejlődni. A kiüresedés és a gyümölcstermés elmaradása mind az ige-hiány tünetei. A Biblia olvasásán áll vagy bukik az Istennel való kapcsolatod.

Kedves Gyülekezet!

A keresztyéniségünk lényege a várakozás Jézus Krisztusra. Az adventben élünk. Ahhoz, hogy felkészüljünk az utolsó napra, egyre jobban meg kell ismernünk az Urat, hitünk forrását.

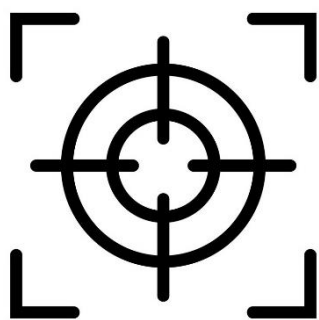
Imaéletünk kiüresedik a Szentírás-olvasás hiányában, ugyanis a Szentlélek az ige útján jut el hozzánk. Közösség nélkül a hit egyedül marad. Az egyéni csendesség és a közösségi istentisztelet így járnak kéz a kézben, egyik a másikat támogatva Isten Országának megismerésében. Egyik sem maradhat el az életünkből. Nem elég a közösségi alkalom vagy a videó, szükség van az egyéni csendességre is. **Nem kell több, napi fél óra, hogy megmaradjunk hitünkben.**

Lukács evangéliumának felosztása

Fejezet	Tartalom
1-3	Jézus munkásságának előzményei
4-9.....	Jézus Galileai tevékenysége
10-21	A keresztt felé vezető út
21	Az eljövendő időkről szóló bizonyágtétel
22-24.....	Jézus érettünk hozott áldozata és feltámadása

10,1-24 – Az evangélium hatása: megtérés vagy elvettetés.

Jézus szigorú szabályokat szab tanítványainak, amikor kiküldi őket. Határozott állásfoglalást vár tőlük attól függően, hogyan fogadják az emberek az evangélium szavait. Aki befogadja, áldást nyer; aki elutasítja, átok sújtja. Ez a választóvonal megtérők és elveszettek között. Nem számít, hogy valaki írástudó, tanult személy, vagy éppen tanulatlan, egyszerű ember. Sőt, az írástudók szinte „hátrányból indulnak”, ha el vannakelve maguktól és tudásuktól. Akár egész városok is kerülhetnek átok alá, ha nem fogadják be az evangéliumot, és az nem lesz hatással életükre.

Jézus szavai egy fókuszpontra figyelnek. Nem a csodák a lényegesek, nem a gyógyulások és ördögűzések számítanak, hanem az, hogy minél több lelket mentsenek meg az Isten Országának. Az örök életre vezetés a cél.

Azok, akik magukat bölcsnek tartották, akik saját tudásukban bíztak, elvesztették a szemük elől Isten akaratát. Átokká lett bennük az ige, mert saját céljaik szerint formálták azt. Azért jelentette ki akaratát az Úr, hogy jóra vezessen, nem azért, hogy az emberek kényük-kedvük szerint rosszra formálhassák.

Míg az írástudók csak kísértetni, törbe csalni akarták Jézust, addig az egyszerű emberek örömmel fogadták szavait. Ők lettek azok, akiknél célhoz ért az ige üzenete. Békességet nyertek és örökkévaló bizonyosságot.

Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Istent nem lehet bizalmatlanul szolgálni. Két lehetőség van, vagy elfogadom az evangéliumot elejétől a végéig, vagy nem. Megtérni sem lehet úgy, hogy néhány bűnt „elrakok későbbre”. Ha függőségemből szabadított meg az Úr, ki kell tartanom a lemondásban. Átok vagy áldás a tét, nem kevesebb annál.

A Sátán elleni küzdelem egyetlen célja, hogy minél több lélek megmenekülhessen. Jézus csodái csak eszközök voltak, ahogyan a mi életünk tapasztalatai is csak eszközök lehetnek. Nem emlegethetjük úgy megtérésünket, hogy közben ne munkálkodjunk mások szabadulásán. Az evangélium célja, hogy Istennel való kapcsolatra, így örök életre vezessen. Ha ezt a célt szem elől tévesztjük, a Sátán malmára hajtjuk a vizet.

Imádság: Uram! Hálás vagyok neked, mert megláthattam csodáidat. Köszönöm, hogy kijelentetted magad nekem és értem küldted el Jézust. Hálás vagyok, mert nélküled még mindig bűneimben lennék.

Könyörülj rajtam, Uram, mert olykor visszatérek óemberem kedvteléseihöz. Bocsáss meg, mert szívesen emlékezem vissza elhagyott életemre. Könyörülj rajtam, mert hiányoznak a múltam kedves emlékei, amik tőled távolra vezettek engem.

Légy velem Szentlelkeddel, hogy tudjak rád koncentrálni. Segíts, hogy szemem előtt csak az evangélium terjesztése lebegjen. Áldj meg, Uram, hogy jó szolgád lehessenek a te dicsőségedre! Ámen.

Jegyzetek:

.....

10,25-37 – Felebarátnak lenni.

Lukács evangéliumának egyik legjelentősebb sajátossága az irgalmas samaritanus példázata. Jézus a törvénytudóval történt beszélgetésben jelentős kijelentéseket tesz: egyrészt a jelen idejű kérdést múlt időbe fordítja: „De ki a felebarátom?” → „Egy ember ment le Jeruzsálemből...” A törvénytudó látásmódját leplezi le ezzel Jézus. Az énközpontú kérdés után egy történet tanulságát olvassuk.

Jézus a szeretetet gyakorlati oldaláról közelíti meg. Ki az, aki segített? A lényeges a történet tanulsága szerint, hogy mi válik valósággá. Jézus újra fogalmazta korának „felebarát” fogalmát. Azokat kell szeretni, akik Isten akaratát cselekszik. Nem azokat, akik ugyanolyan teológiai látásmóddal rendelkeznek, vagy akik „ugyanúgy értelmezik a törvényt, mint én”. Az a felebarátom, aki Isten akaratát követi, aszerint él.

Jézus a kísértő kérdésre a törvénytudó helytelen látásmódját fedi fel. Aki azt kutatja, hogy ki méltó a szeretetre, sosem cselekszik helyesen. A törvény ugyanis az emberiességet tűzi ki célként.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Vannak élethelyzetek, amikor nem tudjuk megtalálni a helyes kérdést. Amikor elvesztünk valakit azt kérdezzük: „Miért?” Pedig mondhatnánk helyette hálát Istennek: „Köszönöm az életet, akitől most elbúcsúzom”. Amikor az életünkben sorra következnek a nehézségek: „Mivel érdekelted ezt?” Inkább kérdezhetném az Urától: „Mit akarsz tanítani nekem?”

Önmagunk igazolása, biztosítás, mind a bizalom hiányát feltételezik. Kísértjük Jézust szűklátókörű kérdéseinkkel, ahogyan a kortársai is tették. Nekünk is válaszol az Úr, rámutat énközpontúságunkra: „Barátom, ha magad körül forogsz, sosem fogsz rálépni a felém vezető útra.” Ahelyett, hogy a magunk ideális énjét keresnénk Jézusnál, kutassuk inkább az Isten akaratát. Nem az számít, hogy ki a felebarátom, hanem az, hogy mi olyat tettem, ami nem csak az én érdekemet szolgálta. Nem az elvégzett munka vagy a bevégzett küldetés számít igazán, hanem az út, ahogy eljutottam odáig.

Meg kell tanulnunk, hogy Istenre hallgassunk. A hallgatás pedig a mi szavaink szünetelését jelentik. Elhallgatni annyit jelent, hogy lehetőséget biztosítok Istennek akaratára kifejezésére. Kinyitni a Bibliát úgy, hogy ne akarjam kiolvasni belőle a sorsomat. Engedni, hogy az Isten úgy szóljon, ahogy akar.

Imádság: Atyám! Bocsáss meg nekem, mert csak a magam gondolatai körül forgok. Jelentsd ki nekem akaratodat! Bár nehéz lesz, de ígérem, csöndben maradok. Ámen.

Jegyzetek:

.....

10,38-42 – Munka és odahallgatás.

Mária és Márta történetét szintén kizárólag Lukácsnál találjuk meg. Ő az a szentíró, aki a nők és Jézus kapcsolatáról több történetet is közöl. Az akkori zsidó tanítók (rabbik) sosem engedték, hogy nők is lábukhoz üljenek, ott hallgassák a tanítást. Teljességgel egyedi vonása Jézusnak a nőkhöz való hozzáállása. Értelmezhetjük ezt akár jelként is arra nézve, hogy Jézus látásmódja teljességgel isteni eredetű. A Teremtő Isten lehet kizárólag az, aki minden teremtményére egyaránt figyel, és aki nem tesz ily módon különbséget ember és ember között.

A különbségtétel a két asszony között ugyanis tevékenységük miatt történik. Rangsort állít fel Jézus arra nézve, hogy mik a tanítványok kötelességei. Minden keresztyén közösségben szükség van a munkára, mely lehetővé teszi a rendet, a megfelelő étkezést. Ez azonban nem lehet kárára a tanítványság elsődleges feladatára nézve, ami az **odahallgatás**.

Minden keresztyénnek alapvető feladata, hogy hallgassa Isten akaratát. Akár beszédben, akár olvasásban az igére kell összpontosítania minden hívőnek. Ez a feltétele a tanítványságnak. Ez az, ami **felszabadít** a munkára. Ami megelőzi az aggodalmat, mely káros hatással lenne az emberre. A hallgatás a ráhagyatkozást feltételezi: „A te akaratod legyen meg, ne az enyém.”

Jegyzetek:

.....

.....

Áhítat ajánlás és imádság

A hála motiváljon, ne a félelem. Szükséges a munkavégzés, sőt Isten dicsőségét is szolgálja a jól végzett kötelesség. Jézus azonban Mártát figyelmezteti, hogy az első a fontossági sorrendben mindig Isten akarata legyen. Ne legyen a karácsonyi ételek elkészítése fontosabb, mint a gyermekem felé való szeretetteljes odafordulás. Ne legyen fontosabb az ajándék, mint az, hogyan viszonyulok a másikhöz.

Ne aggódjak azon, hogy valami nem jól sikerül, hiszen ember vagyok. Inkább Isten akaratát keressem, aki megmutatja számomra, ha valami nincs rendben. A Példabeszédek könyvében olvassuk: „Jobb egy tányér főzelék ott, ahol szeretet van, mint a hizlalt ökör, ahol gyűlölet van.” (Péld 15,17)

Imádság: Uram! Köszönöm a tőled kapott békességet! Hálás vagyok, mert benned igazán bízhatok. Köszönöm a munka örömét, melyben kiteljesedhetek. Ha nem is találnék olyan elfoglaltságot, amiben örömet lelem, hát köszönöm neked, hogy hasznos lehetek. Légy irgalmasan velem, hogy a te dicsőségedet tudjam szolgálni. Vedd el a szívemet nehezítő bűnöket. Könyörülj rajtam Fiad által, hogy megszabadulhassak terheimtől. Légy velem Uram, nekem ez elég! Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

.....

.....

11,1-13 – Taníts minket imádkozni!

A Lukács szerinti Miatyánk jól példázza, hogy Jézus „minta imádságot” mondott a tanítványoknak, mely változtatható, alakítható. Nem a szavakhoz való ragaszkodás és a történeti hitelesség a perdöntő, hanem az imádkozó lelkület és az odaadás.

A „naponként” kifejezés szembetűnő. Jelentése kettős értelmű. Hangsúly kerülhet a „minden egyes nap” fordítási lehetőséggel arra, hogy Isten gondviselése tekintettel van az időre, mindig elegendőt ad számunkra. Az érem másik oldala pedig a mértéktartás, hogy az ember ne vágyjon többre, mint amire éppen szüksége van.

A „mintaimádságot” követő két példázat az imádkozó lelkületről tanít. A kölcsönkérő története a kitartásról és állhatatosságról tanít, az atyai szeretetről szóló példázat pedig a bizalomról. Az imádkozó embernek mindkettőt meg kell tanulnia. Egyiket a másikkal szemben kijátszani nem lehet. A kitartás, hogy többször kérjük az Atyát ugyanarra, nem jelent bizalmatlanságot. Az ember vágyakozik, kérhet számtalan jó vagy rossz dolgot az Úrtól. Az Isten szerinti ima azonban első renden Szentlelket kér, hiszen annak ereje minden másra is elegendő. A Pártfogó jelenléte a világ minden kincsénél nagyobb érték azoknak, akik hűségesen kérik azt az Atyától.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Mai csendességünkben próbáljuk meg „átírni, kiegészíteni” a Miatyánkot (Mt 6, 9-13). Jézus szavai egytől-egyig egész könyveket ihlettek a történelem során, olyan bőséges mondanivalót tartalmaznak. Keressük azokat a pontokat, ahol kapcsolódhatunk Jézus szavaihoz saját életünk eseményeiben.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved,

.....

jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben,
úgy a földön is;

.....

mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,

.....

és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az
ellenünk vétkezőknek;

.....

és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól;

.....

mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

.....

Jegyzetek:

.....

.....

11,14-12,12 – Jézus és a farizeusok.

Jézus Istentől jövő erővel tesz csodákat. Mindenki másban, aki ellene szól, tisztátalan lélek van. Ilyen a gonosz nemzedék, mely látványosságra éhez. Jeleket kívánnak, csodát, céltalanul. Tisztátalan lélek az, mely a világosságot sötétséggé teszi magában. Úgy forgatja, hogy az gyűlöletté váljon. Ismeri a törvény tanítását, mégsem terem Isten akarata szerinti gyümölcsöket. Tisztátalan lélek, akinek a külsőséget többet jelentenek, mint az Isten Országa.

A Sátán eszközei azok a fanatikusok, akik nem csak maguknak ártanak, hanem másokat is tévedésbe vezetnek. A vallási fanatizmus szemellenzővel tekint a világra, ezzel elveszti a valóság ismeretét. Meggyőző erővel sokakat megtévesztve élnek, miközben ők maguk lesznek egyre inkább vakká. A rossz útra tévedve odáig merészkednek, hogy magát Isten Fiát is bíróság elé állítanák, aki egyértelmű jelekkel bizonyította isteni származását.

Jézus szavaiban a képmutatás és a fanatizmus áll szemben Isten Országának tanításával, mely a józan gondolkozást és a reménységet hirdeti származástól függetlenül. Akik ellene támadnak, azoknak tévedését majd az igazság fogja leleplezni. Akik viszont Jézusban, mint Megváltóban hisznek, megmenekülnek. Az emberi hatalom képes halált hozni, de nincs olyan földi erő, mely a hívőt elszakíthatná az örök élet ajándékától. Ez az, ami igazán számít.

Jegyzetek:

.....

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Jézus egyértelművé teszi, hogy Isten Országát szolgálja. Ezért mindazok, akik őt támadják, az Atya ellenségei is. Tisztátalan lélek, mely nem fogadja el az ő bizonyágtételét.

A jelek és a csodák látványosak. Latin mondás, hogy az ember mindig csak „kenyeret és cirkuszt” (*panem et circenses*) akar. Ez Jézus kortársaira is igaz volt. Nem ült fel ennek a vágynak, és nem tett azért csodát, hogy ezzel a „látvány-éhségüket” csillapítsa. Jézus nem az emberek megbecsülését kereste, nekünk sem szabad erre hajtanunk. Nekünk, mint keresztyén közösségnek, testületileg kell kiállnunk a jó értékek mellett, de el kell utasítanunk mindent, ami nem áll meg a Szentírás mércéjén.

Közöttünk is felütheti a fejét a fanatizmus. Ez a szó nem buzgóságot jelent, hanem szűklátókörűséget. Vannak keresztyén csoportok és kisegyházak, akik előszeretettel ítélik meg más kegyességét. Vannak, akik folyvást azt keresik, mibe lehet belekötni. Szerintük az egyház lényege a dogmákban van és ha azokat valaki nem tartja be tökéletesen, bűnt követ el. Nem értik meg, hogy a dogmatika rugalmas elvrendszert jelent, mely tekintettel van a gondolkozásmódok különbözőségére. A feladatunk nem az, hogy ítélkezzünk mások kegyessége felett, hanem hogy mi magunk a saját református igei látásmódunk szerint éljünk hitvalló életet.

Imádság: Uram, köszönöm igazságodat. Hálás vagyok neked, amiért kijelentetted akaratodat nekem igéden keresztül. Bocsáss meg, hogy oly gyakran követem a világ sodrását. Könyörülj rajtam, hogy tudjak só és világosság lenni, ha kell, *fekete bárány* lenni, a körülöttem zajló események között. Szentlelked útmutatását és támogatását kérem. Ámen.

12,13-34 – Kétféle gazdagság.

A kapzsiság a vagyonba vetett bizalmat jelenti. A kapzsi ember azért gyűjt, hogy bebiztosítsa magát. Bízik abban, hogy ha elég vagyonra tesz szert, nem érheti meglepetés: „Én lelkem, sok javad van... vigadozzál!” Jézus arról az emberről beszél, aki nem lát túl azon, ami a szeme előtt van. Aki azt gondolja, hogy sosem lesz vége az életének. Bár szavai ésszerűen hangzanak emberileg szólva, mégis bolondnak nevezi őt Jézus, mert nem vette komolyan Isten hatalmát. Szűklátókörűsége azt eredményezi, hogy bár minden kézzelfogható értéke megvan, egyhamar mindent elveszít.

A hit hiánya nem csak a kapzsiságban mutatkozhat meg. Aki aggódik, hogy Isten vajon gondot visel-e róla a jövőben, inkább a „világ pogányaihoz” lesz hasonlóvá. Nem felelőtlenségre tanítanak itt Jézus szavai, hanem a helyes fontossági sorrendet mutatják meg. Amivel az ember foglalkozik, az lesz hatással lelki életére is. Ha az aggodalom és a harácsolás tölti ki napjainkat, bizalmatlanokká válunk Istennel szemben. Amiben az ember bízik, az határozza meg az életét is.

Aki Isten Országát keresi, Isten igéjét olvassa naponként, az betöltődik élettel. Sőt, „ráadásként” minden mást is megkap az Úrtól. Aki az ő dicsőségére próbál élni, az nem fog nélkülözni. Ez az igaz reménység, melyet senki sem vehet el.

Jegyzetek:

.....

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Akármennyire szeretnénk róla megfélekedni, a pénz az életünkben a legtöbbet használt eszköz. Mindenhez erre van szükségünk. Meghatározza hétköznapijainkat. A pénz ezért a Sátán egyik legtöbbet használt fegyvere lett. Közösségeinket zilálja szét, az érdekekre összpontosítja figyelmünket. Sok gyülekezet anyagiasnak tartja a lelkészeket. Azt mondják, hogy a szolga legyen szolga, dolgozzon meg a pénzéért. A lelkipásztorok gyakran szembesülnek pénzügyi gondokkal. Megkeserednek, mert a gyülekezetük nem tudja megfizetni őket megfelelő módon.

A Sátán igen ügyesen forgolódik közöttünk. Úgy irányítja a figyelmünket a *mammonra*, hogy közben észre sem vesszük. Talán elégedetlenségünk helytálló, jogos várakozásokat fogalmazunk meg egymás felé. Mégis, végeredményében a gonosz eléri célját: keserűséget, meg nem értést, magányt, kiégyest. Isten Országa kiteljesedhetne közöttünk, ha a kincsünk Isten és az ő igéje lenne. Ha nem bízánk a jövőnket a véletlenre, hanem munkálkodnánk érte, akkor anyagi gondjaink is megoldódának. Istenre bízni javainkat ugyanis nem feltett kezeket jelent.

Imádság: Uram! Könyörgöm egyházadért, melynek tagja vagyok. Könyörülj megfáradt szolgálidon, akik a megélhetésükért küzdenek. Légy gyülekezeteinkkel, egész egyházzal, hogy együtt egy közösségben lehessünk társai egymásnak a bajban. Segíts meg engem is, Uram, hogy a magam apró feladatával hozzájárulhassak egyházad épüléséhez. Fogadd kedvesen hálaáldozatomat! Ámen.

Jegyzetek:

.....

12,35-48 – Felkészülten várni az Isten Országát.

Jézus szavai tudatos várakozásra sarkallnak. Az életet úgy kell élni, hogy az Úr bármelyik pillanatban eljöhet. Mindig készen kell állni. A kitartás akkor a legnehezebb, amikor a végének időpontját nem ismerjük. Nehéz úgy utazni, hogy nem tudjuk, mikor érünk el a célhoz. A folytonos készenlét ezért egyúttal ráhagyatkozást is jelent. Bizalmat abban az Úrban, aki megígérte visszajövetelét.

Sok bizonytalanság lengi körül a „Parúziát”, Jézus második visszajövetelét. A történelem folyamán számos felekezet megkísérelte megjósolni a világ végének időpontját. Tisztátalan lélek mozgatja ezeket a találgatásokat, mert Jézus egyértelművé tette: egyedül az Atya tudhatja. Sőt, maga a találgatás is azt a szándékot rejti, hogy az ember minden korban a maga kezébe akarja venni életét és sorsát ahelyett, hogy azt az Istenre bízna.

Az egyházi vezetőkre hatalom bízott. Vannak, akik döntéseikkel meghatározhatják mások életét. Jézus azonban egyértelművé teszi, hogy a nagyobb hatalom nagyobb felelősséggel is jár együtt. Az apostolok, akik később az egyház vezetői lettek, dönthettek arról, kiknek és hogyan hirdetik Isten Országának evangéliumát. Sőt, már Jézus idejében is kaptak hatalmat, hogy átkot mondjanak azokra, akik elutasítják az örömhírt. Ezzel a hatalommal azonban hűségesen kell szolgálni, imádságos lélekkel, mindig Isten akaratára figyelve. Aki nem így cselekszik, másoknál is súlyosabb ítéletben részesül.

Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Tudatos várakozást vár tőled az Úr és azt, hogy mindig légy készen. Bármelyik pillanatban jön is el, te mindig örömmel fogadhasd. Egy lelkipásztorról hallottam, hogy minden este rendet tett szobájában, mondva: „Ki tudja, talán ezen az éjszakán jön vissza az Úr Jézus.”

Önámítás azt mondogatni, hogy úgysem az én időmben jön el az utolsó nap. Kétezer év telt el Jézus feltámadása óta. Ez azt jelenti, hogy ennél közelebb még sosem volt az „Úr napja”, legalábbis időben. Mert a „közel” egyúttal jelenthet távolságot is. Ha valaki áll a bejárati ajtó előtt, de egyelőre nem jön be, ő még ugyanolyan közel marad a lakáshoz, ahol élek. Isten Országa a küszöbön áll és várja az Úr parancsát.

Imádság: Uram! Köszönöm neked az örökkévalóság ígéletét. Hálás vagyok a reménységért, mely életben és halálban elkísér engem. Köszönöm azokat, akiktől el kellett búcsúznom. Engedd meg, hogy megláthassam mostani életemben a te visszajövedeledet! Szeretnék színről-színre látni téged! Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

12,49-13,35 – Jézus küldetése a földön.

Jézus tevékenysége, csodái és tanítása egyértelmű bizonyítékai isteni lényének. Úgy szól, mint akinek hatalma van. Úgy tevékenykedik, mint aki parancsol az egész teremtet világnak.

Igazi megosztó személy. Vannak, akik követték őt, mások ellenséget láttak benne. A legtöbbben azonban félreértették őt, akár mellette, akár ellene álltak. Az emberek nem ismerték az Isten Országát, ahonnan Jézus érkezett. A legtöbbben azt gondolták róla, hogy Izráel népét a római uralom alól menti majd meg. Tudták – hisz látták – tanítványai, hogy a Mesternek nagy hatalma van. Hallották a példázatokot, hallottak Isten Országáról, mégsem értették meg igazán, mit is jelentenek Jézus szavai. Krisztusnak fel kellett támadnia ahhoz, hogy a tanítványok felismerjék az igazságot.

A Jézus által kijelentett igazság válaszut elé állít. Gyümölcstermésre és megtérésre hív. Az Isten Országának gyümölcse azonban a bűnösök szemében megütközést kelt. Jézus tanítása és a tanítványok hite ezért nem feltétlen hoz békét. Igazságát nehéz elfogadni, még ha az ember érzi is az erejét.

Hiába látja a szem a jeleket, elméje mégsem képes felfogni jelentőségüket. Jézus ezért nem teljes megértést vár a követőitől, hanem csupán a tét felismerését: Isten Országának jelentősége és ereje messze túlmutat világunkon. Jeruzsálem (a zsidó nép) nem ismerte fel ezt, ezért ítélet vár rá.

Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Jézus tanítványai vagyunk, ha hiszünk benne. Küldetésünk arra szól, hogy minél többeket állítsunk az ő oldalára a Sátánnal szemben. Ezt jelenti a küzdelem a gonosz ellen. A tét pedig élet vagy halál.

Jézus így döntésre kényszerít. Vagy mást szolgálsz, vagy engem. A megtérésen kívül nincs más út. A Szentlélek is hasonló módon működik. Vagy szól, vagy nem szól. Megtérésem előtt már a Szentlélek munkálkodott bennem, előkészítette az utat Jézus előtt. Persze erről én mit sem tudtam. Nincs jogunk tehát ítélni a másik ember felett, hiszen nem tudhatjuk, kiben hogyan munkálkodik.

A feladatunk az, hogy a döntést munkáljuk az emberekben. Azok, akiknek elmulasztjuk elmondani az örömhírt, elvesznek. Terjesszük ezért az Isten ígését, akár saját életünk vagy mások példájával, akár igeverseket mondva egymásnak! A Szentlélek elvégzi a maga munkáját, ehhez azonban nekünk is meg kell tennünk a magunkét. Isten persze megtehetné, hogy nem használ fel eszközöket, de ő mégis úgy határozott, rajtunk keresztül cselekszik. Munkálkodnunk kell őérte! Követni Jézust a szolgálatban.

Imádság: Uram! Köszönöm az alkalmakat, amiket hitvallásra készítesz. Köszönöm, hogy megtapasztalhattam csodáidat, van miről bizonyosságot tennem. Kérlek, bontsd le a falakat bennem, amik meggátolnak a beszédben. Légy velem Szentlelkeddel, hogy tudjam a te dicsőségedet szolgálni! Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

14-15. fejezetek – Isten Országának vendégei.

Amikor az ember megtér, szükségszerűen átértékeli mindenét. Meglátja, hogy az értékesnek hitt tárgyak mennyire jelentéktelenek. Ráébred, hogy az igazságnak gondolt délibábok hamisak. Az ember a megtérése után mindent a helyére tesz a fontossági sorrendben: családot, barátokat, hobbit, munkát és mindent. Arra azonban ritkán gondolunk, hogy Isten miért így szólít minket tanítványai közé.

A 14,28-33 szakasza nehezen értelmezhető ígérés, mely Jézus követésének feltételrendszerét magyarázza. Miért kellett minden vagyonát eladnia annak, aki Jézust akarta követni? Azért, mert aki ezt megteszi, az aztán kitart a végsőig. Nincs hova visszamennie, mert mindent felégetett maga mögött. Az az ember már visszafordíthatatlanul szolga lesz, aki mindent egy lapra tett fel.

Az az ember, aki felszámolta addigi életét, már nem keres kifogásokat a „vacsora meghívás ellen”. Az ilyen követők számára egyetlen cél Jézus tanait hirdetni, róla bizonyosságot tenni, majd az Isten Országába kerülni. Jézus így „teszteli” azokat, akik tanítványai kívánnak lenni. Nincs más feltétel, csak a teljes odaadás.

Jézus szavainak pedig a 15. fejezet példázatai adnak igazi súlyt. Egyetlen mindent feladó megtérőnek is örülnek a Mennyei Országában. Lakomát rendeznek, örömujjongásban törnek ki az angyalok. Nem az elkövetett bűnök számítanak, hanem a mindent hátrahagyó megtérés és az új ember, aki Isten dicsőségét szolgálja.

Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Áhítatodban gondolkozz el az egyház lényegén. Tegyük fel, hogy egy református gyülekezet lelkipásztora vagy. Mit tennél annak érdekében, hogy minél többeket szólíts meg? Hogyan hívnád meg az embereket a „vacsorára?”

Jézus egyértelművé teszi, hogy mit vár el követőitől. Mik azok a dolgok, amiket te személy szerint elvárnál a gyülekezeted tagjaitól? Te hol húznád meg a határokat?

Jegyzetek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Imádság: Uram! Köszönöm a közösséget, amihez tartozom. Hálás vagyok azokért, akik benned hisznek. Köszönöm, hogy olykor engeded meglátnom a gyülekezet tagjaiban az ő sajátos hitüket. Hálás vagyok neked, mert közösséget teremtesz Szentlelked által. Jó együtt lennem azokkal, akik benned hisznek. Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

16. fejezet – Hamis mammon.

Jézus a pénzről és a vagyonról kétféle módon beszél. Bálványként tekint rá, amennyiben az emberek bizalmukat abba vetik. A vagyon mint úr, elhatalmasodik az ember felett, szolgává teszi az azt hajszolót. Éles határvonalat húz Jézus ezért azok között, akik Isten szolgái vagy a mammon szolgái.

A vagyonra úgy tekint, mint eszközre. Mint ami lehetőséget teremt jót cselekedni. A háládatosság a közös felelősségvállalás eszköze, ezért mondja Jézus, hogy a szegényekről a gazdagoknak kell gondoskodni. A hamis sáfár története radikális cselekvésre és a határozott és okos döntésekre sarkall. A gazdag ember intézője bűnt követ el, ez kétségtelen. Jézus azonban nem a csalást említi példaként, hanem azt a felismerést, hogy a baj gyorsan közelít. Isten Országának közeledése okos és radikális cselekvést vár azoktól, akik az Úr szolgálatában állnak. Kettős a cél: a **magam üdvössége**, aztán pedig **továbbadni az örömhírt**.

Isten Orzága erőterébe vágyakozik mindenki, aki megízlelte már az Úr hatalmát. A gazdag és Lázár története szintén csak Lukácsnál olvasható. A gazdagoknak (a példázat szerint) a törvény és a próféták pontosan leírják, mit kell tenniük, hogyan segítsék a nincsteleneket. Aki nem ezt cselekszi, büntetésre, kárhozatra számíthat. Párhuzamot vonhatunk az előbbi történetekkel: aki a pénzt isteníti, fukar módon megtartja magának, aki mindig a maga gazdagodásával van elfoglalva, nem jut be a Mennyei Országába.

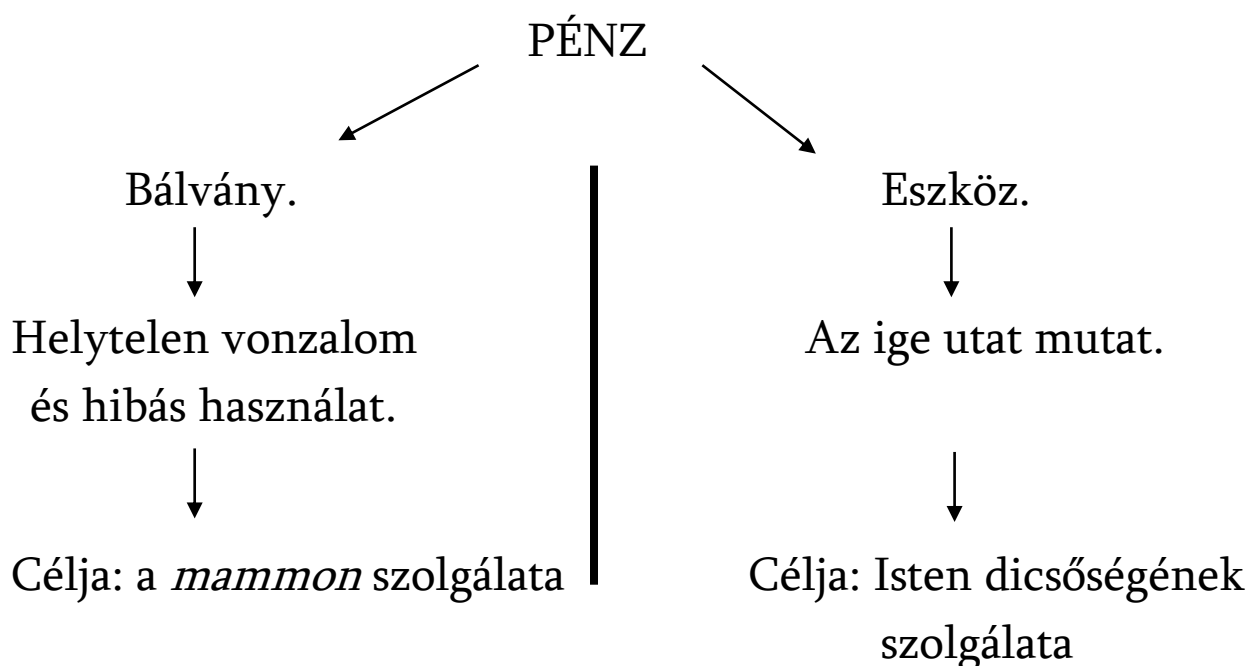
Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Az ember többféleképpen tekinthet a pénzre. Lehet az bálvány, vagy eszköz. Lehet helytelenül használni, így a rabjává válunk. De lehet helyesen is használni, ahogyan a Biblia tanít rá. A végeredmény is kettős: vagy a mammonnak él az ember, vagy Isten dicsőségét szolgálja vele. A kettő egymás mellett nem férhet meg.

Az alábbi ábrával szemléltetem Jézus példázatait:

Imádság: Istenem! Mindenemet, amim van, tőled kaptam. Köszönöm javaimat, amit rám bízta. Hálás vagyok, mert nem kell nélkülöznöm. Köszönöm azokat az időket, amikor pénz szűkében vagyok, mert olyankor ráeszmélek arra, hogy tőled függ az életem. Hálás vagyok mindazért, amit kaptam. Taníts engem jól használni javaimat! Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

17-18. fejezetek – Tanítványság 1.0

A keresztyén tanítványságnak egyetlen verziója létezik. A 90-es években mondogatták sokan, hogy míg a BMW minden évben új autót dob piacra, tökéletesít. A Lada viszont évtizedeken keresztül ugyanazokat a típusokat gyártja, mert már az első verziója is tökéletes volt. Valóban, Jézus tanítványainak mondott tanácsai és parancsai elsőre tökéletesek voltak, azóta is örök érvényűek. Nincs szükség új verzióra, nem kell „Tanítványság 2.0”.

Lukács lényegében mindkét említett fejezetben a „Logion forrást” használja, mely Jézus eredeti szavait őrizhette, írói változtatás nélkül. Itt-ott felfedezhető Márk hatása, mégis ez a két fejezet Jézus gondolkozásmódjába mély betekintést enged. Vegyük sorra Lukács felsorolását:

- Botránkozás – a keresztyéneknek vigyázniuk kell magukra, nehogy olyan vétkekbe essenek, amik megbotránkoztatják a hitükben erőtlenekeket.
- Megbocsátás – a tanítványok között a megbocsátás lelkületének kell uralkodnia, a haragtartás nem méltó Isten Országához.
- A hitet nem lehet méricskélni. Vagy van, vagy nincs. Aki tisztséget visel az egyházban, annak biztos hittal kell rendelkeznie. A hitetlen vezetők rossz döntéseikkel tévelygésbe viszik a közösséget. Azonban azok, akik erős hittal vezetnek a rájuk bízottakat, jelentős áldásokat tapasztalhatnak.
- A keresztyének ne a jutalomért dolgozzanak. Ne várjanak a közösségtől megbecsülést. Inkább örüljenek annak, hogy a Mennyei Országának polgárai lehetnek.

- A tanítványok élete folytonos várakozás. Azonban a végpont nem számítható ki. Sőt, találgatnunk sem szabad. Nőéhez és Lóthoz hasonlóan, mindig készen kell állnunk az Isten Országára. Mindazonáltal, miközben várjuk az Úr eljövetelet, ne feledkezzünk meg arról, hogy az ő Országá már a földön kezdetét vette. Már most munkálkodnunk kell terjedésében.
- A keresztyén ember mindenkor imádkozik. Kitartóan, fáradhatatlanul könyörög az Úrhoz. Az ima sosem felesleges, még ha a megvalósulását nem is mindig látjuk.
- Nagy veszélye van a keresztyén gőgnek, mert elfeledtet velünk, hogy Istenre vagyunk utalva. Önteltségünk hiábavaló, hiszen az Úr előtt nincsen igazolás, bármennyi jót tettünk is.
- Legyünk gyermeki hittel! Bízunk az Úrban, hiszen egyedül rá van szükségünk! Mindent ajándékként kaptunk tőle.
- Ne szeressük túlzottan a földi javainkat. Ha valaki jobban szereti vagyonát Isten Országánál, nem megy be abba.
- Bár jutalmat nem várhatunk a jótetteinkért, az, aki mindent feladott hitéért és az evangéliumért, többszörösét kapja vissza.

Miután Jézus elmondta beszédeit, a tanítványoknak személyes vallomást tesz: hamarosan eljön az ő ideje, amikor meg kell halnia. A tanítványok nem értik őt, így nem láthatják az Isten akaratát sem, Jézus küldetésének célját. A vakok idővel mégis gyógyulást nyernek.

Imádság: Uram! Te vagy életem egyetlen reménysége. Mindent egy lapra tettem fel, amikor követni kezdtelek. Olykor elfog az érzés, hogy a magam ura vagyok, de ezek a gondolatok csak múltó szeszélyek. Tudom, hogy egész életem a te kezedben van. Engedd meg, hogy szolgáljalak. Mutasd meg nekem akaratodat! Ámen.

19-20. fejezetek – Messiás-várás és Isten Országáa.

Jézusban beteljesednek az Ábrahámnak adott ígéretek. Bizonyos szempontból megfelel azoknak az „elvárásoknak”, amiket a zsidók támasztottak a Messiással szemben. A legtöbb vonásában mégis különbözik ezektől, sőt messze felülmúlja a várakozást.

Ekkor még Jézus szamárcsikó hátán ül és királyként köszöntik, de már a jelek a keresztt felé vezetik tekintetünket. Ő olyan Messiás, aki nem csak politikai uralomból szabadít meg, hanem a halált győzi le.

Jézus kizárólag Istennek szolgált, ezt bizonyítja a templomtisztítás története. Az Atya akarata, hogy az ő háza imádság háza legyen. Csak az övé, nem másoké. Azon a helyen kizárólag az ő akarata érvényesüljön, ezt jövendölte Zakariás próféta is (Zak 14).

Jézus nem felelt meg a zsidó vezetők elvárásainak, ezért törbe akarták csalni. Faggatták őt a hatalmáról, a császárhoz való hozzáállásáról (adópenz), kérdezték a feltámadásról, hátha valami olyan választ ad, amivel megvádolhatják. Mindeközben újabb prófécia teljesedik be: ő lett a sarokkő, a megütközés köve. Az az alapkö, amibe a fanatikus vallási vezetők beleütköznek.

Halála vétekáldozat, feltámadása Isten hatalmának kiteljesedése. A teljesen képtelen csoda bekövetkezett. Mindehhez pedig feszültségek és harcok sorozata vezet. Ezért mondhatjuk, hogy a szenvedés Jézus egész földi életére vonatkozott, így vette magára azt az átkot, melyet az emberiségnek kellett volna elhordoznia.

Jegyzetek:

.....

Áhítat ajánlás és imádság

Mi vajon nem ismertük-e félre Jézust? Ő Júda oroszlánja, vagy Isten Báránya? Ő az a kedves arc, aki megnyugtat minket, vagy miatta minden nap összeütközéseket kell kiállnunk embertársainkkal?

Jézus igazából mindkettő, vagy egyik sem. Nem lehet ugyanis őt sémákba rendezni. Az igazságot képviseli, annak kendőzetlen és árnyalt módján. Olykor vitát gerjeszt, máskor békít. Nem alkalmazkodik minden áron elképzeléseinkhez. Annak jelenti ki ezért önmagát, aki őszintén és nyitottan közeledik felé.

Az ő nyomdokaiba szegődhetünk. Megtisztíthatjuk a templomot minden oda nem valótól. Küzdhetünk az igazságért az ő nevében. Jézus küldetése azonban a mi megváltásunk volt. Ez volt az elsődleges cél, aminek minden mást alárendelt. Ő elsősorban Megváltónk, csak aztán tanító vagy csodatevő. Nem csupán követendő példa, hanem Isten maga.

Nincs más, amivel tartozunk neki, csak az áldozatáért való hála.

Imádság: Úr Jézus! Köszönöm értem hozott áldozatodat! Nélküled semmi értelme sincs az életemnek. Szeretném megérteni igazságodat. Add, hogy úgy láthassalak téged, ahogy tanítványaid tették egykoron! Tedd ígédet valósággá az életemben! Munkálkodj általam! Szentlelked pártfogásában reménykedem. Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

Jézus szavai a történelmi háttér és Lukács evangéliuma keletkezésének ismerete nélkül érthetetlenek: a jeruzsálemi templomot Kr. u. 70-ben lerombolták a római hadak.

Lukács evangéliuma a 21. fejezetben erre az eseményre reflektál. Mind a zsidók, mind a keresztyének egyaránt megrökönyödtek a templom pusztulását látva. Jeruzsálem lerombolása „bosszúállás”. Jézus az evangélium szerint nem távoli jövőről mondott próféciát, hanem a néhány évtized után bekövetkezett eseményekről.

Az ezt követő versekben az „Úr napja” szövegek képei jelennek meg. Égi jelek, kétségbeesetten menekülő emberek az Isten hatalmát hivatott szemléltetni. Mind a keresztyénüldözés tapasztalatára, mind a különböző jelekre Jézus biztató szavakkal válaszol. Az üldözés „alkalom a tanúságtételre”, az utolsó idők tapasztalatai pedig bizonyságul szolgálnak Isten örökkévalóságáról: „az én beszédeim nem múlnak el”.

Jézus, ahogyan a korábbi fejezetekben láttuk, intéseket fogalmaz meg a tanítványok számára. Éberségre és állhatatos könyörgésre bátorítja övéit. Arra kéri őket, vigyázzanak, hogy „szívük el ne nehezedjen”. A szív a zsidók szóhasználatában nem csupán az érzelmeket jelenti. A döntések színhelye, mélysége pedig a legbelsőbb akaratot és elemi vágyakozást jelenti. Ha a szív elnehezedik, „felfuvalkodik”, azzal veszélybe kerül az egész ember. Ha az Istenre vágyakozás eltompul, ha a döntéseket nem a hit és az ige határozza meg, az ember mindenestül elvész.

Mindazonáltal az állhatatosság elnyeri jutalmát. Ha a szív hű marad Istenhez, a lélek is megmenekül.

Áhítat ajánlás és imádság

A szívünk könnyen elnehezül. Az idő múlása elhomályosítja az emlékeket, a Bibliaismeretünk feledésbe merül. Amikor megtértünk, még talán éreztük a Szentlélek jelenlétét, idővel azonban egyre távolabb került a csoda tapasztalata. A hűség ekkor lesz a legnehezebb. A kitartás az idő próbája.

Érzelmi hullámvasútban élünk. Változik a gondolkozásmódunk akár egyik napról a másikra, de bizonyos idő elteltével eleve változunk. Életünk korszakainak megvannak a maga kérdései, mindig más válaszokat keresünk. Emberek vagyunk, folyton változunk.

Jézus ezért mondja, hogy az állhatatosság menti meg a lelket. Telnek az évek, a gondolkozásmódunk lassan átalakul. Ahogy változunk, a Szentírást is másképp olvassuk. Nincs egy olyan gondolat sem, mely végig elkísérne minket. Ebben a háborúban ezért csak hűséggel és kitartással lehet nyerni. Bármilyen lelkesek is legyünk az utunk elején, bármekkora erőt mozgósítunk is, csak a hűség tart meg az üdvösségre.

Még ha egy csatát meg is nyertünk, a háború többi része még előttünk áll. Isten ígéje arra bátorít, hogy mindig az újat keresd, mindig friss üzenetet akarj az Úrtól.

Imádság: Uram, őrizd meg engem a hitben! Ha eltávolodnék tőled, mutasd meg magad nekem újra. Tudom, Uram, hogy szükségem van üres időszakokra. Köszönöm, hogy nem a vágyaim szerint bánasz velem, hanem mindent az én üdvösségemre formálsz. Köszönöm az ígéretet, hogy engem is magadhoz ölelsz majd. Atya, Fiú, Szentlélek Istenem, hallgasd meg imádságomat és maradj velem. Ámen.

Jegyzetek:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

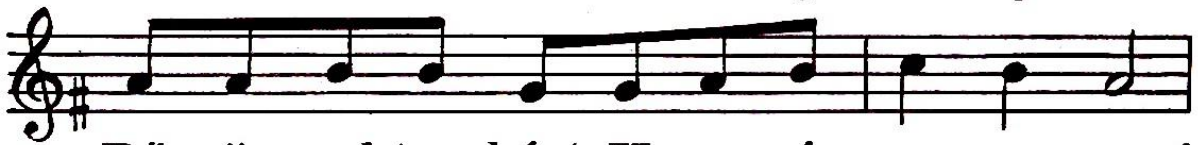
.....

.....

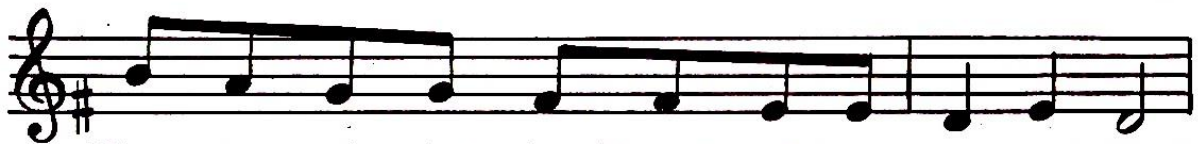
Tinódi Sebestyén, 1546. 475.

»I- mád-koz-za-tok és buz-gón kér-je-tek!«

Bű-nös vol-tun-kért, U-ram, ó ne vess meg!

Tisz-ta szí- vet és Szent-lel-ket adj nekünk,

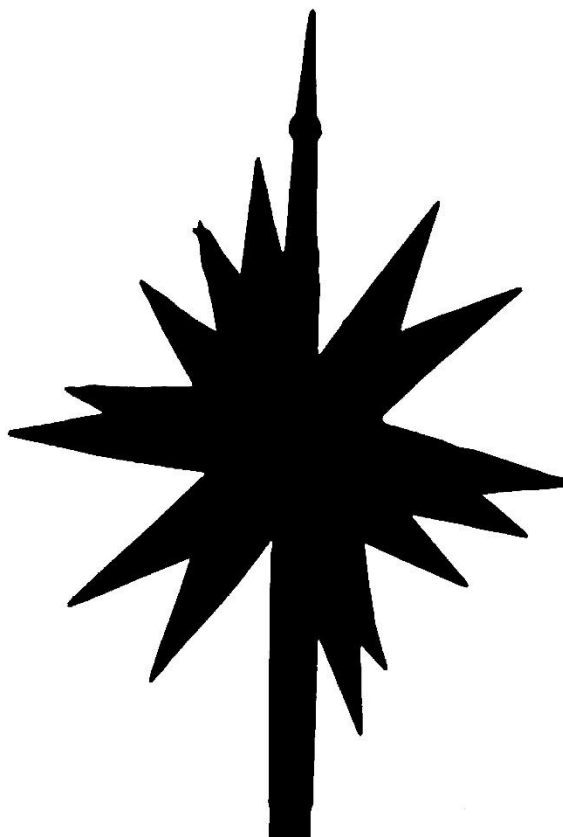

Hall-gass meg Fi-ad ne-vé-be, ha ké- rünk.

2. „Keressetek buzgón és megtaláltok!” — Téged keresünk, Uram: hogy bűn s átok Erőt ne vegyen mi rajtunk, légy nekünk Égi útunk, igazságunk, életünk!

3. „Zörgessetek buzgón Isten ajtaján!” — Elfáradtunk, Uram, e világ zaján; Ó, nyisd meg az égi béke szép honát, Add, hogy zenghessünk örök halleluját!

Legid. Victor János, 1860—1937.

Tapolca és Vidéke Református Társegyházközség

Elérhetőségek:

8300 Tapolca, Darányi I. u. 2.

tapolcairef@gmail.com

87/687150

refdunantul.hu/lap/tapolca

@RefTapolca